

OKRASNE TRAVE IMAJO NA VRTU IN V PARKU NEZAMENLJIVO VLOGO, SAJ S SVOJO POJAVNOSTJO PRIČARAJO MEHKOBO IN DINAMIČNOST. NJIHOVO GIBANJE IN VALOVANJE V VETRU KAR OŽIVI PROSTOR. SADIMO JIH NA CVETLIČNE GREDE V DRUŽBO TRAJNIC, VRTNIC IN ENOLETNIC, TUDI SAMOSTOJNO ALI V VEČJE NASADE V DRUŽBO GRMOVNIC IN DREVES. JESEN JE ČAS, KO SE TE TRAJNICE POKAŽEJO V ENI SVOJIH NAJLEPŠIH PODOB.

Skupna značilnost zelo raznolikih okrasnih trav so tanki suličasti listi, ki rastejo v šopu. Ti so ponavadi zeleni, lahko pa tudi modrikasti, srebrni, rdečkasti, rumeni, z belimi ali rumenimi progami in še kakšni. Nič manj lepa niso klasasta socvetja, ki so nepogrešljiva v svežih ali suhih šopkih. Po obliki rasti in višini se zelo razlikujejo – dosežejo lahko od nekaj centimetrov do treh metrov višine. Nekatere so po videzu prosojne, druge robustne. Šopi listov so lahko pokončne ali bolj povešave oblike. Bolj ko okrasne trave spoznavamo, ugotavljamo, kako raznolike so, kakšno bogastvo oblik in barv nam ponujajo, kako različna razpoloženja nam lahko pričarajo. Njihov čar je tudi v stalnem spreminjanju skozi letne čase, od tedaj, ko spomladi iz suhega stržena začnejo odganjati sveži listi, in vse dokler sneg ne poleže posušenih stebel s klasastimi socvetji. Posebno zanimive so jeseni. Takrat se večina trav pokaže v vsej svoji lepoti. Šopi suličastih listov so v tem času v polni razrasti. V vetrovnih dneh jih veter upogiba in vrtinči v vseh smereh. Nekatere trave še cvetijo, druge so že odcvetele, nekatere so že spremenile

LEVO: TRI VRSTE RAZLIČNIH TRAV – V OSPREDJU IMPERATA 'RED BARON', KI SE PONAŠA Z RDEČIMI LISTI, V SREDINI JE PROSO, PANICUM VIRGATUM 'HANSE HERMS', KI GA OBČUDUJEMO ZARADI MEGLIČASTIH SOCVETIJ IN LEPIH JESENSKIH BARV, V OZADJU PA KITAJSKI TRSTIKOVEC, MISCANTHUS SINENSIS 'MALEPARTUS'.

1. JAPONSKA PERJANKA, PENNISETUM ALOPECUROIDES, V DRUŽBI JESENSKIH ASTER IN DRUGIH OKRASNIH TRAV. ZNAČILNA ŠČETINASTA SOCVETJA NASTAJAJO OD SREDINE AVGUSTA.

2. RUŠNATA MASNICA, DECHAMPsia CESPI-TOSA 'GOLDSCHLEIER', V DRUŽBI BELO CVETOČEGA AMERIŠKEGA SLAMNIKA. PROSOJNA SOCVETJA VSE POLETJE DO POZNE JESENI USTVARJAJO VIDEZ TANČICE.

3. LISTI KITAJSKEGA TRSTIKOVCA, SORTA 'GRACILLIMUS', SO TEMNO ZELENI ŠE POZNO V JESEN. ŠELE PROTI KONCU NOVEMBRA POSTANEJO ŽIVO RUMENI. ZANIMIV JE TUDI ČAS CVETENJA – BAKRENA SOCVETJA SE ZAČNEJO ODPIRATI ŠELE V SREDINI OKTOBRA, TOREJ V ČASU, KO SE NEKATERE TRAVE ŽE POČASI SUŠIJO.

OKRASNE TRAVE

Pogled, ki pričara mehko in gibanje

OKRASNE TRAVE

Molinia caerulea 'Moerhexe' tvori gost šop modrozelenih listov, ki odženejo že zgodaj pomladi. Mladi listi so rumenkaste barve. V višino zrastejo do 30 cm. Sredi poletja začnejo iz šopa odganjati cvetna stebela zanimive črne barve, na koncu katerih se razvijejo ozka purpurno-zelena socvetja. Cvetna stebela in pozneje listi se jeseni obarvajo oranžnorumeno, kar daje stožki prav poseben čar. Stožka v celoti zraste do 60 cm v višino in do 30 cm v širino. Sadimo jo na sonce ali v polseno, prenese tudi bolj vlažna, celo mokra tla. Sprva se razrašča počasneje, pozneje pa korenine tvorijo zelo gost preplet, tako da je primerna tudi za brežine. Prenaša kislota, zato je dobrodošla na gredi z rododendroni. Najlepši vtis naredi v večjih skupinah in v družbi trajnic, ki se odlikujejo po velikih listih.

Molinia caerulea 'Variegata', pisanolistna modra stožka, je sorodnica sorte 'Moerhexe' in raste na podobnem rastišču. Razlikujeta pa se po barvi listov in obliki rasti. Sorta 'Variegata' se odlikuje po močnih vzdolžnih rumenih progah po listih, rumenih cvetnih stebelih in zelenorumenih ozkih socvetjih. Je širše rasti, šop se razraste tudi do 40 cm v širino. Rumeno progasti listi so prav dobrodošli na polsenčnih legah, saj

naredijo senco svetlejšo in bolj sončno. Sadimo jo posamično, med cvetoče trajnice ali v skupinah. Lepa je tudi kot obroba cvetlične grede. Spomladi odžene že zgodaj.

PROSO

Panicum virgatum, proso, je ena izmed najbolj elegantnih trav. Njegova prosojna socvetja, ki dajejo videz meglice, se na cvetlični gredi lepo ujemajo s številnimi cvetočimi trajnicami. Odlikuje se tudi po lepi rasti in zanimivih jesenskih barvah. Najlepše uspeva na odprtih sončnih legah, v bogati vlažni in odcedni zemlji. V težkih, neprepustnih tleh ne cveti. Je visoka, šopasto rastoča trava, ki se v vlažni zemlji precej hitro razrašča. Listi so zeleni ali modrikasti, včasih imajo rdečkaste konice. Iz šopa poleti izraščajo pokončna cvetna stebela s prosojnimi socvetji, ki dajejo videz meglice, kar je še posebno lepo v sončnih jesenskih jutrih. Cvetovi so rdečkasto rjavi.

Je nezahtevna, dolgo živeča trava. Spomladi odžene pozno. Posušene šope pozno jeseni ali zgodaj spomladi porežemo do tal. Poznamo več različnih sort. 'Heavy Metal' se odlikuje po sivomodrih listih in rožnatih cvetovih. Jeseni se obarva rume-

no. Zraste do 120 cm v višino. 'Prairie Skies' je višja in bolj modre barve kot prej omenjena sorta. Tudi listi so širši. 'Rehbraun' je sorta z zelenimi listi, ki se odlikuje po značilnih rdeče obarvanih konicah listov. Ima zelo lepo jesensko barvo, mešanico rumenih in rdečih tonov. Cveti rdečerrjavo. Zraste do 100 cm v višino.

JAPONSKA PERJANKA

Pennisetum alopecuroides, japonska perjanka, je srednje visoko rastoča trava, ki je nepogrešljiva na cvetličnih gredah, pa tudi v posodah in koritih. Odlikuje se po ščetinastih socvetjih, ki se razvijajo od sredine avgusta, po lepi rasti in živo rumeni jesenski barvi. Najlepše uspeva na soncu ali v polseni, v vlažnih, odcednih tleh. Zraste do 60 cm v višino in do 45 cm v širino. Na cvetlične grede jo sadimo v družbo hermelik, jesenskih aster, gavre, mačje mete, ameriškega slamnika, kadulj in okrasnih trav, kot so proso in kitajski trstikovec.

**BESEDILO IN FOTOGRAFIJE
BERNARDA STRGAR**

suličastih listov je vedno zelen. Zraste do 40 cm. Na začetku poletja se razvijejo cvetna stebila. Rušnata masnica v celoti doseže do 60 cm v višino in do 40 cm v širino. Najbolj pride do veljave, ko je posajena v družbi cvetočih trajnic, saj s svojim megličastim videzom povezuje druge trajnice na gredi, hkrati pa ustvarja občutek mehko.

4. PROSO, *Panicum virgatum*, JE ENA IZMED NAJBOLJ ELEGANTNIH TRAV. NJEGOVA PROSOJNA SOCVETJA, KI DAJEJO VIDEZ MEGLICE, SE NA CVETLIČNI GREDI LEPO UJEMAJO S ŠTEVILNIMI CVETOČIMI TRAJNICAMI. NA FOTOGRAFIJI POZNO JESENI, KO SO SOCVETJA ŽE POSUŠENA.

5. KITAJSKI TRSTIKOVEC, SORTA 'MALEPARTUS', SPADA MED BOLJ ZGODAJ CVETOČE KITAJSKE TRSTIKOVCE. JE ENA IZMED SORT, KI SE JESENI NAJLEPŠE OBARVAJO. ŽE SEPTEMBRA NAMREČ LISTI IN STEBLA POSTAJAJO RDEČI, RUMENI, ORANŽNI.

6. PISANOLISTNA MODRA STOŽKA, *Molinia caerulea 'variegata'*, SE ODLIKUJE PO RUMENO PROGASTIH LISTIH IN MALO NIŽJI RASTI. NA FOTOGRAFIJI JE V DRUŽBI RDEČELISTNE HERMELIKE IN GROZDASTE PLAMENKE.

7. KALAMAGROSTIS, *Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster'*, JE NAJBOLJ VITKA MED VISOKO RASTOČIMI OKRASNIMI TRAVAMI. CVETETI ZAČNE ŽE POLETI. SOCVETJA SO SPRVA BAKRENE BARVE, NATO POSTANEJO RUMENA. POLEG VITKE, POKONČNE RASTI SO SOCVETJA NJEN RAZPOZNAVNI ZNAK.

KITAJSKI TRSTIKOVEC

Miscanthus sinensis, kitajski trstikovec, uvrščamo med najpomembnejše okrasne trave. Gojimo ga tako zaradi velikih šopov tankih, suličastih listov kot zaradi socvetij. Lep je vso rastno sezono, od takrat, ko začne odganjati, do zime, ko se na njegovih listih in klasih nabere ivje. Večina kitajskih trstikovcev najbolje uspeva na soncu. Glede zemlje niso preveč zahtevni, saj uspevajo skoraj v vsaki. Ko jih posadimo na neko mesto, ponavadi potrebujejo do tri leta, da se prilagodijo, potem se začnejo zelo hitro razraščati. Na istem mestu lahko ostanejo zelo dolgo. Miskante uporabljamo tudi za sveže ali suhe šopke. Njihovi listi se v suhem aranžmaju zvijejo v spiralo, cvetni klasi pa popolnoma razprejo. Posušeni zdržijo do naslednje jeseni in še dlje.

Poznamo veliko različnih sort, ki se razlikujejo po višini, barvi listov in cvetov ter po času cvetenja. Sorta 'Malepartus' spada med srednje visoke. Zraste do 200 cm v višino in do 50 cm v širino. Listi so malo širši, z belo vzdolžno progjo po sredini. Iz stebila se pokažejo nekje do polovice končne višine. Visoka cvetna stebila nosijo bakrena metličasta socvetja, ki se začnejo odpirati že v sredini avgusta. Sorta 'Malepartus'

spada med bolj zgodaj cvetoče kitajske trstikovec. Je ena izmed tistih, ki se jeseni najlepše obarvajo. Že septembra postajajo listi in stebila rdeči, rumeni, oranžni. Bakrena socvetja se že razmeroma zgodaj v sezoni posušijo in postanejo srebrne barve. Zelo drugačna je sorta 'Gracillimus'. Je malo nižja, ožji in temno zeleni listi rastejo iz šopa iz tal in ostanejo temno zeleni še pozno v jesen. Šele proti koncu novembra se obarvajo živo rumeno. Zanimiv je tudi čas cvetenja – bakrena socvetja se začnejo odpirati šele v sredini oktobra, torej v času, ko se nekatere trave počasi že sušijo. Sorta je primerna tudi za sajenje na manjše vrtove in v korita ter posode.

MODRA STOŽKA

Molinia caerulea 'Moerhexe', modra stožka, na prvi pogled ne vzbuja veliko pozornosti, saj pri samostojno rastoči opazimo le šop modrozelenega listja, medtem ko se v pravi družbi, na primer v kombinaciji z rdečelistno iskrivko, *Heuchera 'Rachel'*, ali s kavkaško spominčico, *Brunnera macrophylla*, in belo cvetočo japonsko anemono, *Anemone 'Honorine Jobert'*, izkaže za prekrasno travo od pomladi do jeseni.

barvo in se odele v izrazite jesenske barve. Jeseni jih večinoma ne porežemo, temveč pustimo, da se posušijo. Posušeni listi in socvetja so namreč lepi vso zimo, zlasti ko so okrašeni z ivjem. Porežemo jih šele spomladi.

Okrasne trave lahko sadimo posamično ali v skupinah, odvisno od vrste in od učinka, ki ga želimo z njimi doseči. Večkrat kombiniramo različne vrste oziroma sorte med seboj. Posebno lepe so z različnimi trajnicami na cvetlični gredi, saj trave le še poudarijo oblike in barve cvetov ter listov trajnic.

NEZAHTEVNA OSKRBA

Trave so nezahtevne trajnice, ki ne potrebujejo veliko oskrbe. Večina jih lepo uspeva na sončnih legah, čeprav nekatere sadimo tudi v senco. Prst ne sme biti prebogata s hranili. Pomembno je, da so tla dobro prepustna, saj vlaga pozimi večini trav škodi. Sadimo jih tudi v korita in posode. Uporabne so za rezano cvetje, naj bo v svežih ali suhih cvetličnih aranžmajih.

Okrasnih trav je zelo veliko in med seboj se, pa čeprav nekateri pravijo, da so trave pač samo trave, zelo razlikujejo. Pri nekaterih vrstah, kot je na primer kitajski trstikovc, *Miscanthus sinensis*, obstaja čez 30 različnih sort, od katerih je prav vsaka po nečem drugačna. Pri izbiri je zato zelo pomembno, da bolje spoznamo lastnosti nekaterih izmed njih.

KALAMAGROSTIS

Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster', kalamagrostis, je med poznavalci in ljubitelji v tujini izjemno priljubljena trava, v Sloveniji pa še ni zelo poznana. Odlikuje se po ozki, pokončni rasti in po značilnih zelo ozkih rumeno bakrenih socvetjih. Sadimo jo na sončne ali polsenčne lege, lahko tudi v bolj mokra tla. Razrašča se bolj počasi, tako da je primerna za sajenje na manjše vrtove ali v korita in posode. Zraste do 130 cm v višino in do 50 cm v širino. Sorta se imenuje po znanem nemškem vrtnarju, Karlu Foersterju, pionirju vrtnarjenja s trajnicami iz prve polovice 20. stoletja.

RUŠNATA MASNICA

Dechampsia cespitosa 'Goldschleier', rušnata masnica, se odlikuje po prosojnih socvetjih, ki vse poletje, posebno pa jeseni ustvarjajo videz tančice. Je šopasto rastoča trava, ki najlepše uspeva v nekoliko vlažnih ali celo mokrih tleh. Prijata ji polsenca in sonce, da le zemlja ni preveč suha. Sadimo jo lahko tudi v težja tla. Šop temno zelenih

